Raadsinformatienota

Onderwerp	**:** Notitie Strategische Uitgangspunten Bedrijventerreinen Brabantse Wal		
Raadsvergadering	**:**	**agendapunt**	:
Portefeuillehouder	**:** H.S. Kielman	**datum**	:
Bestuurlijk kader	**: Programma 4. Economie**	**Zaaknummer**	**: Z20.01996**

Inleiding

Tijdens de West-Brabantse Ontwikkeldag (Regionaal Ruimtelijk Overleg) op 20 november 2019 hebben de Provincie Noord-Brabant en de West-Brabantse gemeenten de Regionale afspraken bedrijventerreinen West-Brabant 2019-2023 vastgesteld. Aanleiding voor de nieuwe afspraken is de brief van Provincie Noord-Brabant van december 2018, waarin zij de gemeenten naar aanleiding van de nieuwe prognoses, vragen om de afspraken over bedrijventerreinen uit 2017 opnieuw te bekijken en waar nodig bij te stellen. Daarbij vraagt de provincie om een kwalitatieve benadering: afspraken over regionale werkwijze bij huisvestingsvraagstukken en programmering en verbinding met maatschappelijke opgaven, zoals energietransitie, klimaatadaptatie en arbeidsmarkt.

De nieuwe afspraken sluiten aan bij afspraken die in het verleden zijn gemaakt, bijvoorbeeld over speciale vestigingslocaties, zoals bijvoorbeeld bedrijventerreinen voor grootschalige logistiek, hoge milieucategorieën, agrofood/biobased, boomteeltcluster en luchtvaartcluster. De afspraken gaan primair over de werkwijze bij huisvestingsvragen van bedrijven en (vraaggerichte) ruimtelijke plannen voor nieuwe bedrijventerreinen. Deze afspraken moeten worden geborgd in de gemeentelijke beleids- en uitvoeringsagenda.

Hoofdlijn van de Regionale afspraken bedrijventerreinen West-Brabant

De voorgestelde afspraken hebben een kwalitatief karakter. In de regionale afspraken bedrijventerreinen (2017) hadden de regionale afspraken een voornamelijk kwantitatief karakter, aangevuld met de eerste fundamenten voor kwalitatief en vraaggericht bedrijventerreinenbeleid. De voorgestelde regionale afspraken bouwen hierop voort en hebben, conform de opdracht van de provincie, een kwalitatief karakter. De afspraken gaan over de werkwijze rond programmerings- en huisvestingsvraagstukken en over inhoudelijke uitgangspunten en randvoorwaarden.

De afspraken gaan over kwalitatieve toetsing om regionale belangen en ambities te borgen en lokaal te kunnen faciliteren. De bedoeling is dat gemeenten toetsen op kwalitatieve aspecten, zoals de economische binding met de gemeente en de regio en de werkgelegenheid die een bedrijfsvestiging meebrengt. Het economisch profiel van de regio is het vertrekpunt voor afstemming en programmering. Bijvoorbeeld: de toegevoegde waarde van een bedrijf voor de regio is een leidend principe, en met zorgvuldig ruimtegebruik waarbij we de bestaande bedrijventerreinen zo goed mogelijk gebruiken. De werkwijze biedt ruimte voor maatwerk oplossingen om het lokaal midden- en kleinbedrijf ruimtelijk te faciliteren.

De afspraken gaan over regionale afstemming. De focus ligt op de manier en de momenten van (samen)werken. Waar nodig vindt regionale afstemming plaats. Dit vraagt om een proactieve houding van elke gemeente en het tijdig met elkaar delen van relevante informatie.

Regionale programmeringsafspraken
Met de nieuwe regionale afspraken is een eerste stap gezet naar een meer kwalitatief gestuurde bedrijventerreinenaanpak. In 2020 wordt in regionaal verband verder gewerkt aan een toekomstbeeld voor de bedrijventerreinen, een regionale propositie. Dit dient onder andere als regionale onderbouwing van lokale plannen en aan de hand hiervan maken we nieuwe programmeringsafspraken (kwalitatief gestuurd, kwantitatief onderbouwd). Concreet wordt hiermee bedoeld: welke gemeenten mogen hoeveel hectaren aan bedrijfsgrond op welke locaties in ontwikkeling brengen. Dit wordt ook wel 'de hectaren-discussie' genoemd. Elke paar jaar worden dergelijke programmeringsafspraken gemaakt. In het huidige proces is dus nieuw dat vanuit de provincie steeds meer gestuurd wordt op de kwalitatieve benadering. Hierbij gaat het aspecten als: tegengaan van 'verdozing' van het landschap, goede benutting van bestaande terreinen en vraaggestuurd ontwikkelen.

Notitie Strategische Uitgangspunten Bedrijventerreinen Brabantse Wal
De West-Brabantse gemeenten en de provincie Noord-Brabant hebben tijdens de West-Brabantse Ontwikkeldag eind vorig jaar de Regionale afspraken bedrijventerreinen West-Brabant 2019-2023 vastgesteld. Hierbij zijn vooral afspraken gemaakt over de regionale werkwijze (proces en procedures) van ruimtelijke plannen voor bedrijfsuitbreidingen en ontwikkeling van nieuwe bedrijventerreinen. Het college van burgemeesters en wethouders van Woensdrecht heeft deze afspraken eerder op 14 april 2020 vastgesteld. Eind dit jaar worden de regionale afspraken afgerond. Hierin wordt duidelijk waar en hoeveel hectaren nieuw bedrijventerrein mogen worden ontwikkeld voor de komende tien jaar. Dit zijn de zogenaamde programmeringsafspraken. Hiervoor hebben de gemeenten op de Brabantse Wal een gezamenlijk standpunt geformuleerd dat is weergegeven in de Notitie Strategische Uitgangspunten Bedrijventerreinen Brabantse Wal. De notitie is tot stand gekomen door vruchtbare samenwerking van de Brabantse Wal gemeenten.

Kernboodschap
Om een goed resultaat te behalen bij de regionale programmeringsafspraken hebben de gemeenten Bergen op Zoom, Steenbergen en Woensdrecht een gezamenlijke notitie met strategische uitgangspunten voor bedrijventerreinen op de Brabantse Wal laten opstellen. De arbeidsmarkt houdt immers niet op bij de gemeentegrens en we zien relatief grote woon-werk bewegingen tussen de genoemde gemeenten. Daaruit blijkt dat de sub-regio Brabantse Wal functioneert als een 'Daily Urban System' als het gaat over het gebruik van stedelijke voorzieningen en bewegingen op de woningmarkt en de arbeidsmarkt.

De geformuleerde strategie voor bedrijventerreinen komt er in feite op neer dat de drie gemeenten in een bandbreedte van 36 tot 55 hectaren ontwikkelruimte vragen voor bedrijventerreinen binnen de Brabantse Wal tot 2030. Daarbij is van belang om te beseffen is dat deze berekeningen zijn gemaakt voorafgaand aan de Coronacrisis. Ook is de strategie om gericht in te blijven zetten op de topsectoren met versterking van de economische hotspots zoals AFC Nieuw Prinseland, Businesspark Aviolanda en de Green Chemistry Campus. Om de toekomstige uitbreidingsvraag te kunnen accommoderen is er één nieuw regionaal bedrijventerrein noodzakelijk en kunnen enkele bestaande (kleinere) lokale bedrijventerreinen worden uitgebreid. Voor Woensdrecht is hierin de uitbreiding van Driehoeven met drie hectaren als lokaal maatwerk opgenomen. Dit initiatief vanuit de markt is thans in behandeling. Met de voorliggende notitie wordt dit onderbouwd.

Consequenties
De gemeenten Bergen op Zoom, Steenbergen en Woensdrecht hebben in het kader van (veer)krachtig bestuur een visie geformuleerd om in gezamenlijk verband de kansen aan te merken op het gebied van duurzame economische ontwikkeling. De drie gemeenten werken samen aan de Uitvoeringsagenda Veerkrachtig Bestuur, gericht op versterking van de arbeidsmarkt en het creëren van een krachtig vestigingsklimaat.

De drie gemeenten hebben bureau Buck Consultans Internationale (BCI) gezamenlijk opdracht gegeven om dit gezamenlijke “bod” richting Regio West-Brabant en de provincie Noord-Brabant uit te brengen. De notitie geeft goed richting aan de belangen van elke gemeente. Voor Bergen op Zoom wordt een politieke discussie voorbereid over welke locaties als reserve worden aangehouden en/of van welke locatie(s) de ontwikkeling als bedrijventerrein wordt gestaakt. Voor gemeente Steenbergen ligt de opgave voor om de regionale uitbreidingsbehoefte te ontwikkelen.

Consequentie 1: voor Woensdrecht is voldoende gemotiveerd om als maatwerk lokale uitbreidingsruimte van bedrijventerrein Driehoeven te faciliteren.

Deze gezamenlijke notitie is ambtelijk voorbereid en begeleid en bestuurlijk besproken met de stellers van de notitie (BCI). Over de inhoud zijn we het gedrieën eens. Na besluitvorming in de gemeenten gaat de notitie als gezamenlijk “bod” richting RWB en bureau Stec dat de Regionale afspraken bedrijventerreinen West-Brabant opstelt in opdracht van RWB en provincie NB.

Consequentie 2: de notitie is daarmee ruim op tijd om de programmeringsafspraken voor de komende tien jaren gemotiveerd te voeden en voor de Brabantse Wal een behoorlijk aandeel van de ontwikkelruimte toebedeeld te krijgen.

Vervolgstappen

1. De notitie zal na besluitvorming door de drie gemeenten gezamenlijk worden aangeboden aan Regio West-Brabant als bod in de regionale programmeringsafspraken. Deze onderliggende notitie is niet openbaar, aangezien dit “bod” nog moet worden ingebracht in de regionale programmeringsafspraken;
2. Mogelijke locaties voor een nieuw regionaal bedrijventerrein op de Brabantse Wal worden in de notitie buiten beschouwing gelaten vanwege mogelijke grondspeculatie;
3. Wethouders De Waal (Woensdrecht) en Knop (Steenbergen) hebben zitting in de bestuurlijke kopgroep en borgen het belang voor de Brabantse Wal in de nieuwe regionale afspraken bedrijventerreinen;
4. De nieuwe regionale afspraken bedrijventerreinen West-Brabant worden naar verwachting eind 2020/begin 2021 vastgesteld en aan uw raad worden aangeboden.

Noot

De gemeente Bergen op Zoom heeft de notitie Strategische Uitgangspunten Bedrijventerreinen Brabantse Wal met spoed behandeld vanwege de installatie van een nieuw college en om een politieke discussie voor te bereiden over welke locaties als reserve worden aangehouden en/of van welke locatie(s) de ontwikkeling als bedrijventerrein wordt gestaakt. Het collegevoorstel van Bergen op Zoom is als openbaar stuk behandeld en daarmee iets eerder naar buiten gekomen. Dit was uiteraard niet de intentie van de gemeente Woensdrecht en daarmee heeft u deze ontwikkeling helaas eerder uit de perspublicatie kunnen vernemen.

Burgemeester en wethouders van Woensdrecht,

de secretaris,	de burgemeester,
A.P.E. Baart MBA	Drs. J.J.C. Adriaansen

Bijlagen:

1. Regionale afspraken bedrijventerreinen West-Brabant 2019-2023 (nummer);
2. Notitie Strategische Uitgangspunten Bedrijventerreinen Brabantse Wal (nummer).